

[Jørgen Jørgensen.]

Ulykke for et Samfund. Ved en Inflation er det de svageste i Samfundet, det gaar ud over, dem, der har en lille Renteindtægt, en lille opsparat Kapital, en lille Pension eller andre Indkomster, som ikke kan følge Prisstigningen. Det er de Grupper i Samfundet, der ikke har en stærk Organisation til at fremføre deres Kræv, som et opskruet Priseniveau rammer haardest. Man maa ogsaa med Fremtiden for Øje tænke paa, at et højt Priseniveau betyder ringere Konkurrencemuligheder over for Udlandet og store Tab, ja, maaske for mange Tusinde erhvervsdrivende Ruin den Dag, Pristaldet kommer.

Af alle disse Grunde maa enhver erkende, at det er begrundet og nødvendigt, at det offentlige træffer Foranstaltninger for at undgaa Inflation og usund Prisstigning. Er man enig heri, maa man ogsaa tage de Midler i Anvendelse, som Forholdene til enhver Tid kræver. Det er ikke nok at tale om Inflationens Ulykker; man maa ogsaa tage Konsekvenserne og søge at undgaa disse Ulykker, selv om det er ubehageligt.

Jeg har gentagne Gange hørt det konservative Parti med megen Alvor pege paa en Inflationens Ulykker, men det forekommer mig alligevel, at det ærede Medlem Hr. Weikop ikke helt vilde tage Konsekvensen af et saadant Standpunkt. Det kan ikke nytte at ville fremstille Tingene paa den Maade, at hvis man undgik Indgrebene og gav fri paa en Række Omraader, som det ærede Medlem anførte, vilde det ikke medføre de Prisstigninger, som vilde være meget ulykkelige, ikke blot fra et Forbrugersynspunkt, men ogsaa fra et Erhvervsynspunkt og et Samfundssynspunkt.

Der har gennem disse Aar været talt meget om den onde Cirkel: Lønstigning, Prisstigning, ny Lønstigning o. s. v. Det maa siges, at det dog i nogen Grad lykkedes i disse Aar at holde igen over for denne Udvikling, men helt sige os fri for nu at være med i Kapløbet kan vi desværre ikke; den Stabilitet i Prisforholdene, som delvis fandtes ved Krigens Afslutning, er siden betydelig svækket. De Tal, den højtærede Handelsminister nævnte i sin Forelæggelsestale, er et Vidnesbyrd herom. Et Detailpristal paa 170 i 1945 faldt det første Aar efter Krigens Afslutning til 168; det er nu paa 175 og maa forventes at ville stige yderligere. Enhver kan se, at dette er en farlig Udvikling. Med den Varemængde, der i indeværende Aar er til Raadighed, og med en stigende Købekraft hos Befolkningen vil

det fremdeles være nødvendigt at bevare Priskontrollen for derved at sikre sig et Hold paa Prisudviklingen, som enhver, der har et Ansvar for Samfundets Forhold, maa bidrage til. Saa kan man godt pege paa alle Vanskelighederne og Ubehagelighederne, der følger dermed; men selve dette, at Samfundet maa fastholde Taget paa Prisudviklingen, tror jeg ikke man kommer uden om, hvis man føler et Ansvar over for Forholdene.

Er dette erkendt, maa Opgaven ogsaa være at gennemføre de nødvendige Foranstaltninger saa lidet byrdefuld som gørligt over for Befolkningen og Erhvervslivet. Det maa siges, at Ligevægtsforholdet mellem Varer og Købeevne ikke er blevet fastere i det Aar, vi er inde i. Snarere maa man vel sige, at med de færre Varer, der er til Raadighed i indeværende Aar, og med en stigende Købekraft i Befolkningen er der en større Uligevægt, end der har været tidligere. Derfor er der ogsaa en større Nødvendighed for, at man passer paa, at dette Forhold ikke fører til urimelige Prisstigninger.

Er man altsaa enig om, at en Priskontrol er nødvendig, er det paa den anden Side en Pligt for alle at medvirke til, at denne Priskontrol ikke kommer til at virke mere byrdefuld for vort Erhvervsliv end absolut nødvendigt. Jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig, at Priskontrollen undertiden blander sig i for mange smaa Ting. Naar jeg siger det, maa jeg maaske tilføje, at jeg har fremført det samme Synspunkt tidligere, ogsaa under en anden Handelsminister end den nuværende. Jeg husker ikke, om jeg ved en tidligere Lejlighed nævnte Rabarber og Grønsager, som det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen nu var blevet opmærksom paa, men hvis jeg havde gjort det i Fjor, havde det i hvert Fald ikke fundet Ørenlyd hos den daværende Handelsminister.

Det forekommer mig imidlertid, at det stadig væk er begrundet, ogsaa under den nye Handelsminister, at gøre opmærksom paa, at Priskontrollen er ved at drukne i Prisordninger ogsaa om Smaating, og jeg synes egentlig, der er noget rimeligt i det, det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen nu anførte, at med Hensyn til Varer, som dog paa visse Tidspunkter kan betegnes som en Slags Luksusvarer, som f. Eks. visse Grønsager, er det ikke saa afgørende med Prisen, men mere afgørende, at der bliver fremstillet saa mange Varer, at der paa det Tidspunkt, da de er nede i gangbare Priser, er tilstrækkeligt af dem til Befolkningen. Jeg synes, det havde været mere overbevisende for hans Standpunkt, hvis han havde sagt dette i